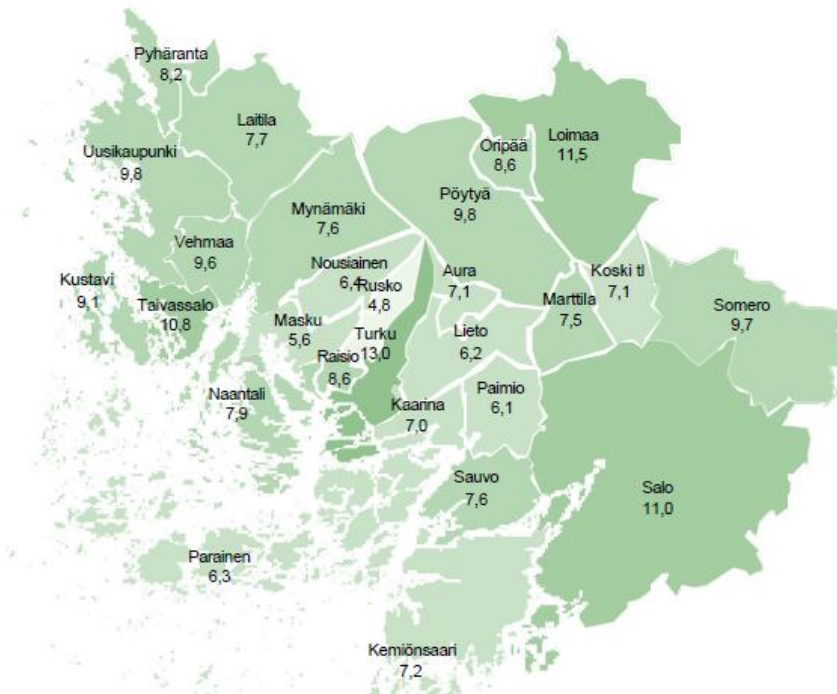

Työllisyysraportti ajalta 1.1.-31.12.2023

ELY-keskuksen julkaiseman 12/2023 työllisyyskatsauksen mukaan työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa koko Varsinais-Suomessa 10,3 % eli 0,9 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Työttömien osuus työvoimasta oli Varsinais-Suomessa kuitenkin selvästi pienempi kuin koko maassa (11,2 %).

Joulukuussa 2023 Varsinais-Suomessa työttömyys oli alhaisinta Ruskolla (4,8 %) ja Maskussa (5,6 %) ja korkeinta Turussa (13,0 %) ja Loimaalla (11,5 %). Naantalin työttömyysaste muihin Varsinais-Suomen kuntiin verrattuna on hyvin lähellä keskitasoa.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain 12/2023 (Kuva: Työllisyyskatsaus joulukuu 2023.)

Naantalin työvoima on 9 166 henkilöä, joista työttömänä oli joulukuun lopussa 721 henkilöä, eli 7,9 % (näistä lomautettuja 115 henkilöä). Joulukuun aikana työttömien määrä normaalisti kasvaa marraskuuhun verrattuna. Vuonna 2023 kasvu oli poikkeuksellisen suuri. Työttömänä oli marraskuussa 626 henkilöä, eli 6,8 % (näistä lomautettuja 63 henkilöä).

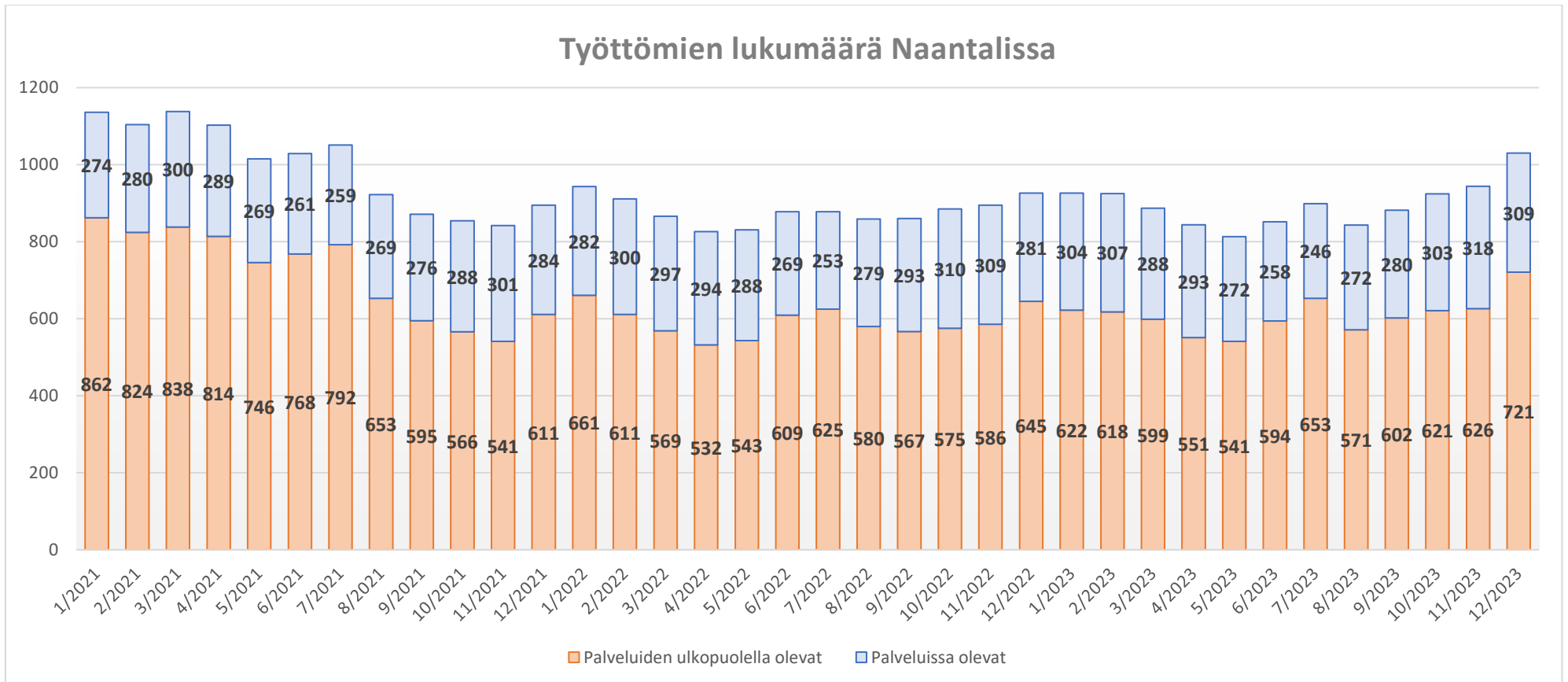
Syksystä 2021 alkaen työttömyys on pysynyt melko vakaalla tasolla; Naantalissa pääasiassa noin 6-7 prosentissa. Huhtikuussa 2022 ja toukokuussa 2023 Naantalin työttömyysaste oli 5,9 %. Näitä aiemmin työttömyysaste on viimeksi alittanut kuuden prosentin rajan vuonna 2012. Lomautettujen määrä vuonna 2023 on ollut hieman korkeampi kuin edeltävänä vuonna, mutta selvästi alhaisempi kuin vuosina 2020 ja 2021. Lomautettuja on kuitenkin edelleen selvästi enemmän (keskimäärin 58 hlö) kuin ennen koronapandemiaa vuonna 2019 (keskimäärin 30 hlö). Joulukuussa 2023 lomautettujen määrä (ja samalla työttömyys) kasvoi merkittävästi, johtuen ensisijaisesti rakennusalan kohtaamista maanlaajuisista haasteista.

Koronapandemian alun (maaliskuu 2020) ja heinäkuun 2021 välisenä aikana pitkäaikaistyöttömien määrä kaksinkertaistui. Tämän jälkeen pitkäaikaistyöttömyyden pitkän aikavälin trendi oli vuoden 2022 loppuun saakka hitaasti laskeva. Tämän jälkeen lasku on päättynyt. Koronapandemian alettua nuorisotyöttömyys kasvoi merkittävästi, mutta kääntyi laskuun jo kesäkuun 2020 jälkeen. Pitkän aikavälin trendi nuorisotyöttömyyden osalta on ollut laskeva vuoden 2022 loppuun saakka. Vuoden 2023 aikana nuorten työttömien määrä on heilahdellut suhteellisen paljon, eikä aiempien vuosien laskevaa trendiä ole havaittavissa.

Työvoiman kysyntä on ollut vuonna 2023 merkittävästi maltillisempaa kuin edeltävänä vuonna niin Naantalissa kuin koko maakunnassakin. Vuonna 2022 avoimia työpaikkoja oli Naantalissa keskimäärin 319 kpl kuukaudessa ja vuonna 2023 keskimäärin 188 kpl.

Työttömien määrä Naantalissa

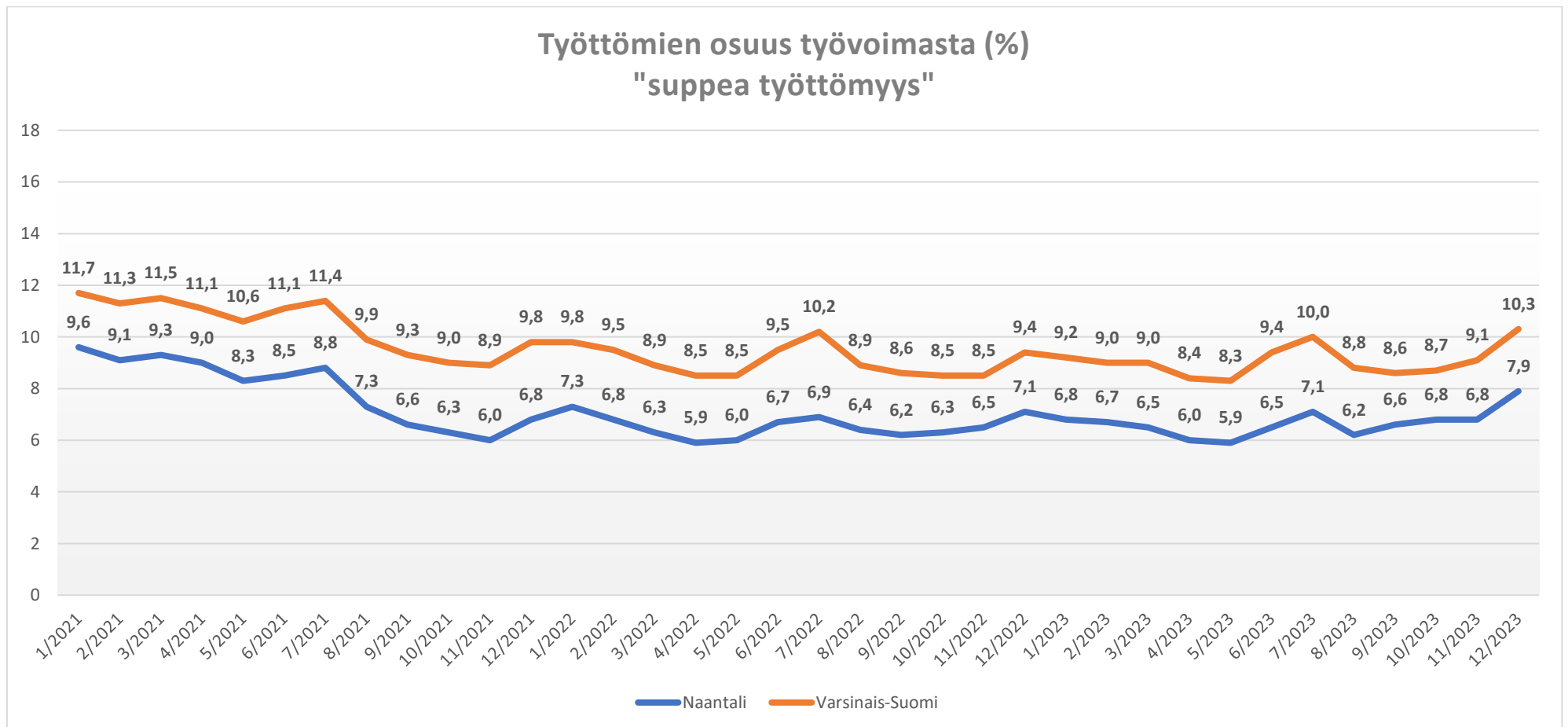
Työttömien määrä (ja työllisyysate) ilmoitetaan yleensä niin, että työttömiksi luetaan vain ne työttömät työnhakijat, jotka eivät tarkasteluhetkellä ole työllistymistä edistävässä palvelussa (ns. passiiviset työttömät). Tällöin puhutaan *suppeasta työttömyydestä*, koska tässä ei tosiasiaa huomioida kaikkia työttömiä työnhakijoita. Esimerkiksi ELY-keskuksen julkaisemassa työllisyyskatsauksessa käytetään suppean työttömyyden määritelmää kuvaamaan työttömyyttä. Silloin, kun työttömiksi luetaan sekä palveluiden ulkopuolella olevat että palveluissa olevat työttömät, puhutaan *laajasta työttömyydestä*. Alla olevassa kuviossa on esitetty naantalilaisten työttömien lukumäärä. Kuvion mukaan joulukuussa 2023 Naantalissa oli suppean työttömyyden kriteerillä 721 työtöntä (oranssi pylväs) ja laajan työttömyyden kriteerillä 1030 työtöntä (oranssi ja sininen pylväs yhteensä). Palveluissa olevien määrä vuosina 2021-2023 on vaihdellut jonkin verran, mutta palveluiden ulkopuolella olevien määrä on vaihdellut selvästi enemmän.

Suppea työttömyys Naantalissa ja Varsinais-Suomessa

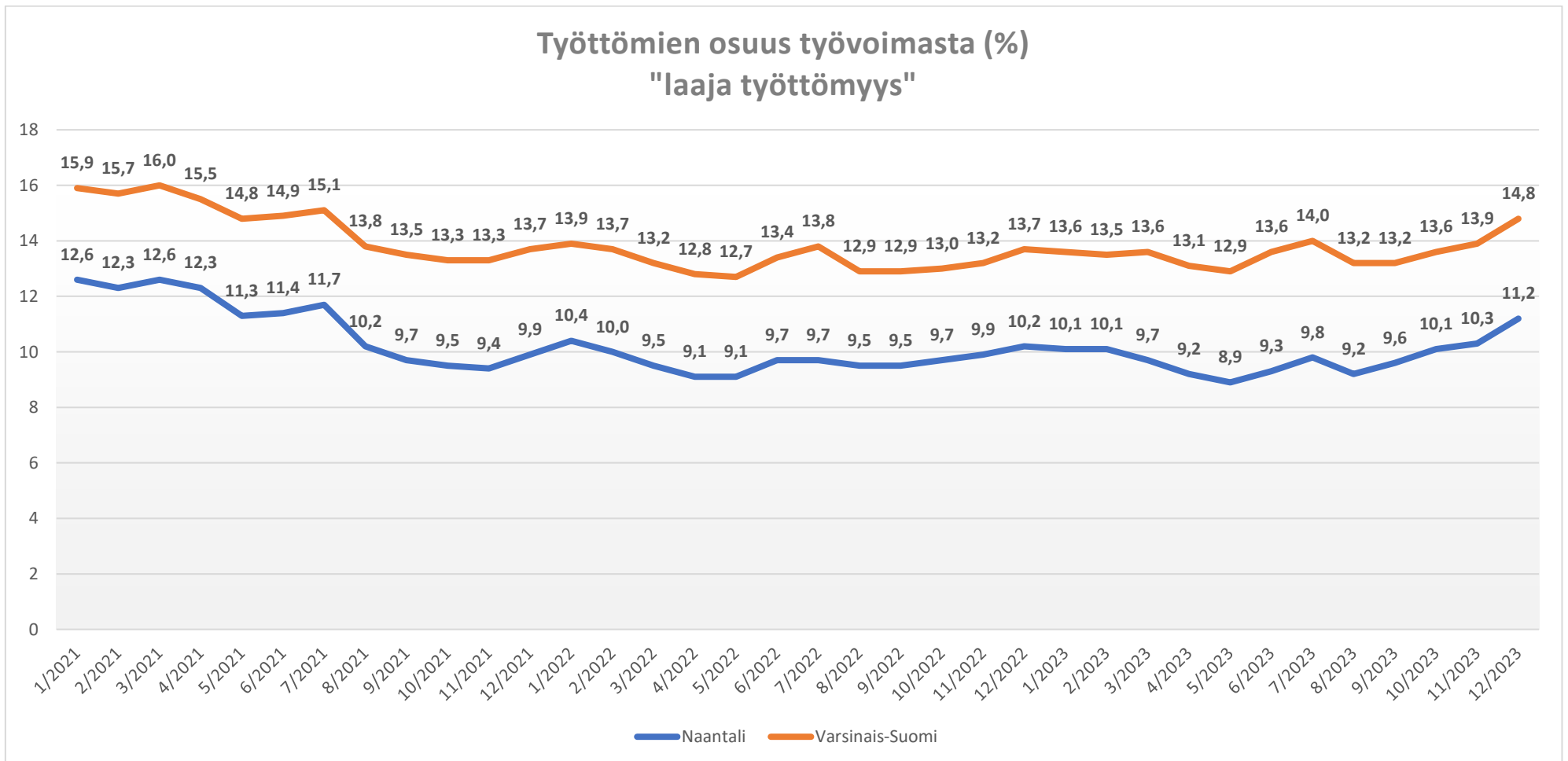
Suppean työttömyyden määritelmän (johon ei lueta työllistymistä edistävissä palveluissa olevia työttömiä) mukainen työttömyysaste on Naantalissa selvästi pienempi kuin Varsinais-Suomessa keskimäärin. Tällä määritelmällä työttömien osuus työvoimasta oli joulukuussa Naantalissa 7,9 %, eli 2,4 prosenttiyksikköä alaisempi kuin maakunnassa keskimäärin.

Työttömien osuus työvoimasta on pysynyt melko tasaisella tasolla syksystä 2021 alkaen (noin 6-7 % tasolla). Joulukuussa työttömien määrä kuitenkin nousi huomattavasti sekä Naantalissa että koko maakunnassa keskimäärin. Naantalin ja koko maakunnan kehitykset noudattavat hyvin samanlaista trendiä.

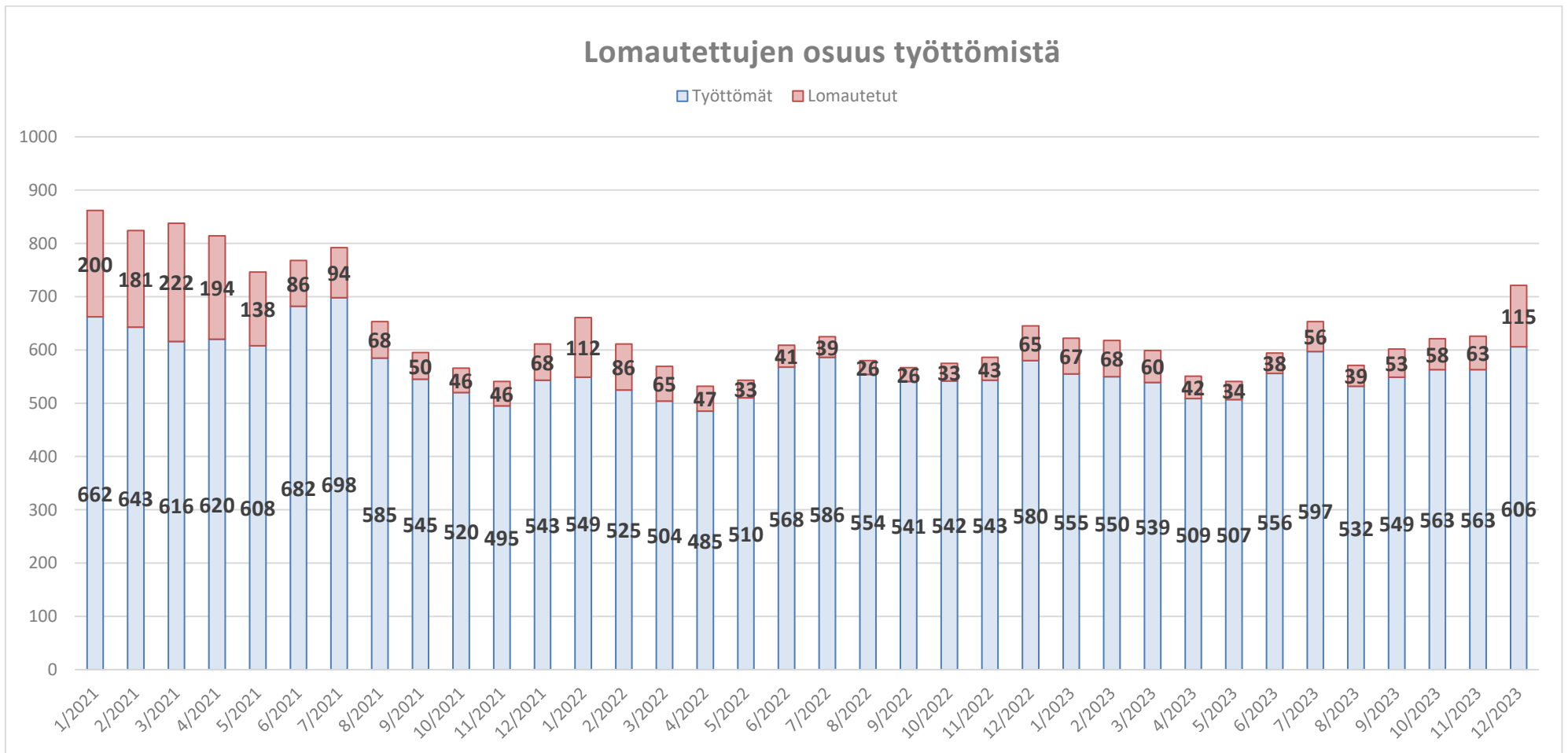
Laaja työttömyys Naantalissa ja Varsinais-Suomessa

Samoin kuin suppea työttömyys, myös laajan työttömyyden määritelmän (johon luetaan myös työllistymistä edistävissä palveluissa olevat työttömät) mukainen työttömyysaste on Naantalissa selvästi alhaisempi kuin Varsinais-Suomessa keskimäärin. Ero maakunnan ja Naantalien välillä on kuitenkin laajassa työttömyydessä suurempi kuin suppeassa. Laajan työttömyyden osalta Naantalien työttömien osuus työvoimasta oli joulukuussa 11,2 %, eli 3,6 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin maakunnassa keskimäärin. Naantalien ja koko maakunnan välinen suhteellinen ero laajan ja suppean työttömyyden osalta tarkoittaa sitä, että Naantalissa on suhteellisesti selvästi vähemmän työttömiä (laaja työttömyys), mutta koko maakunnassa työttömien osallistuminen työllistymistä edistäviin palveluihin on yleisempää.

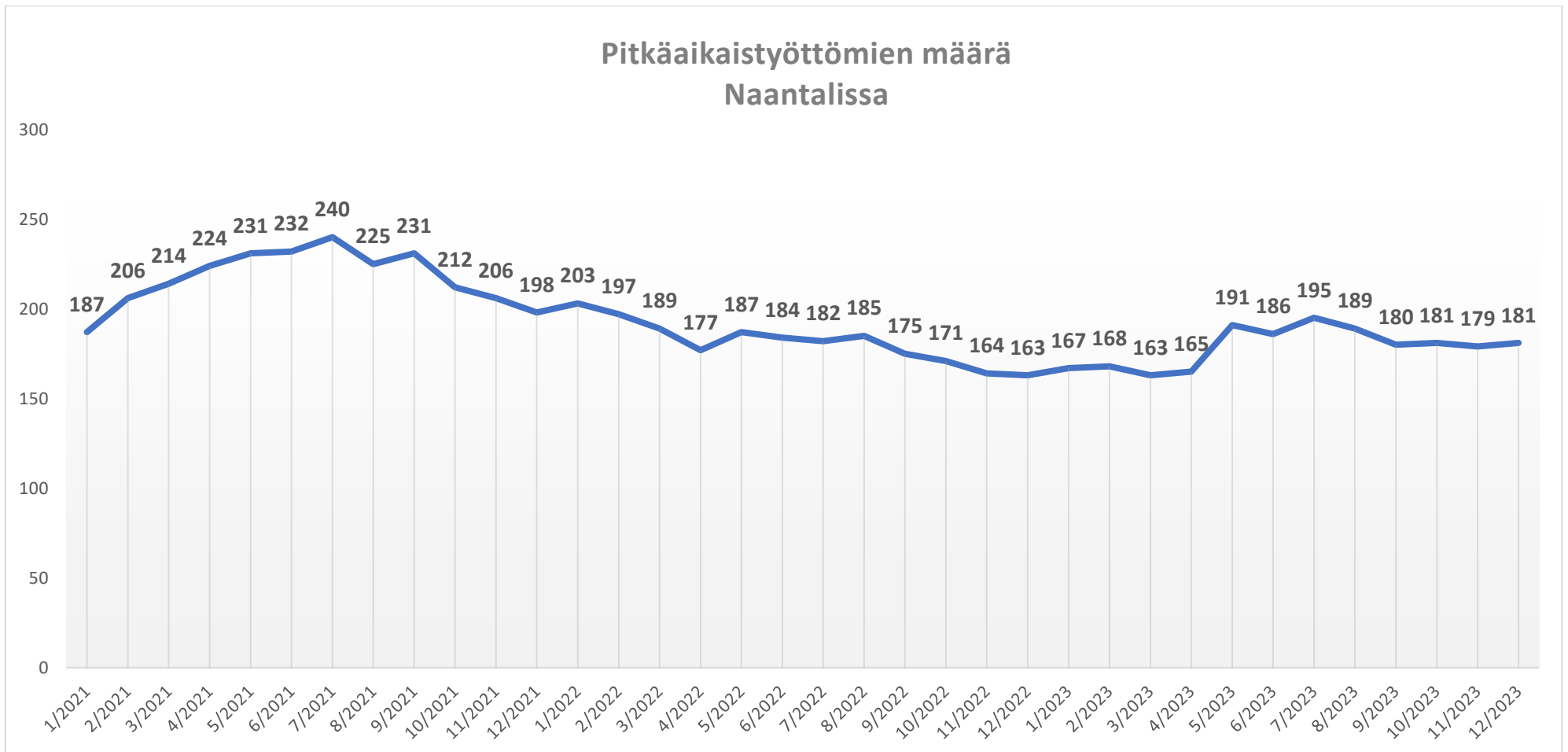
Lomautettujen osuus työttömistä

Lomautettujen määrä kasvoi koronapandemian alussa huomattavasti. Työttömyyden jyrkkä nousu pandemian alkuaikoina selittyikin pitkälti lomautettujen määrän äkillisellä kasvulla (lomautetut luetaan työttömiksi). Vuoden 2021 aikana lomautettujen määrä aleni merkittävästi. Vuonna 2023 lomautettujen määrä kokonaisuudessaan on ollut samaa tasoa kuin edeltävänä vuonna ja selvästi alhaisempi kuin vuosina 2020 ja 2021. Lomautettujen määrä on kuitenkin edelleen selvästi korkeampi (keskimäärin 58 hlö) kuin ennen koronapandemiaa vuonna 2019 (keskimäärin 30 hlö). Joulukuussa 2023 lomautettujen määrä kasvoi merkittävästi, johtuen ensisijaisesti rakennusalan kohtaamista maanlaajuisista haasteista.

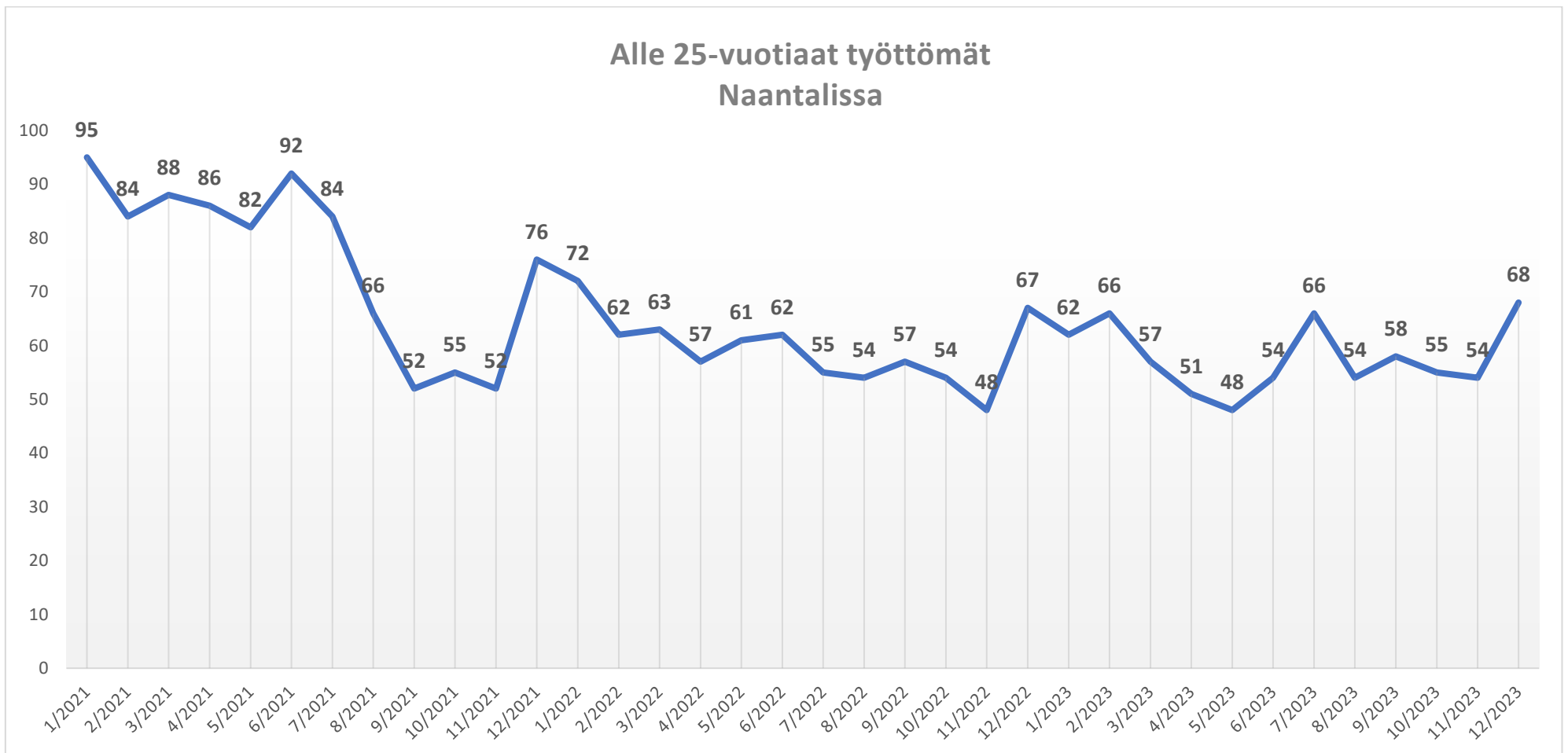
Pitkäaikaistyöttömyys

Koronapandemian alun (maaliskuu 2020) ja heinäkuun 2021 välisenä aikana pitkäaikaistyöttömien määrä kaksinkertaistui. Tämän jälkeen pitkäaikaistyöttömyyden pitkän aikavälin trendi on ollut hitaasti laskeva, mutta heitä on kuitenkin edelleen Naantalissa 51 % (61 hlö) enemmän kuin pandemian alkaessa. Vuoden 2023 kesää kohden pitkäaikaistyöttömien määrä nousi selvästi, mutta kääntyi kesän jälkeen loivaan laskuun, jääden kuitenkin kevättä korkeammalle tasolle.

Nuorisotyöttömyys

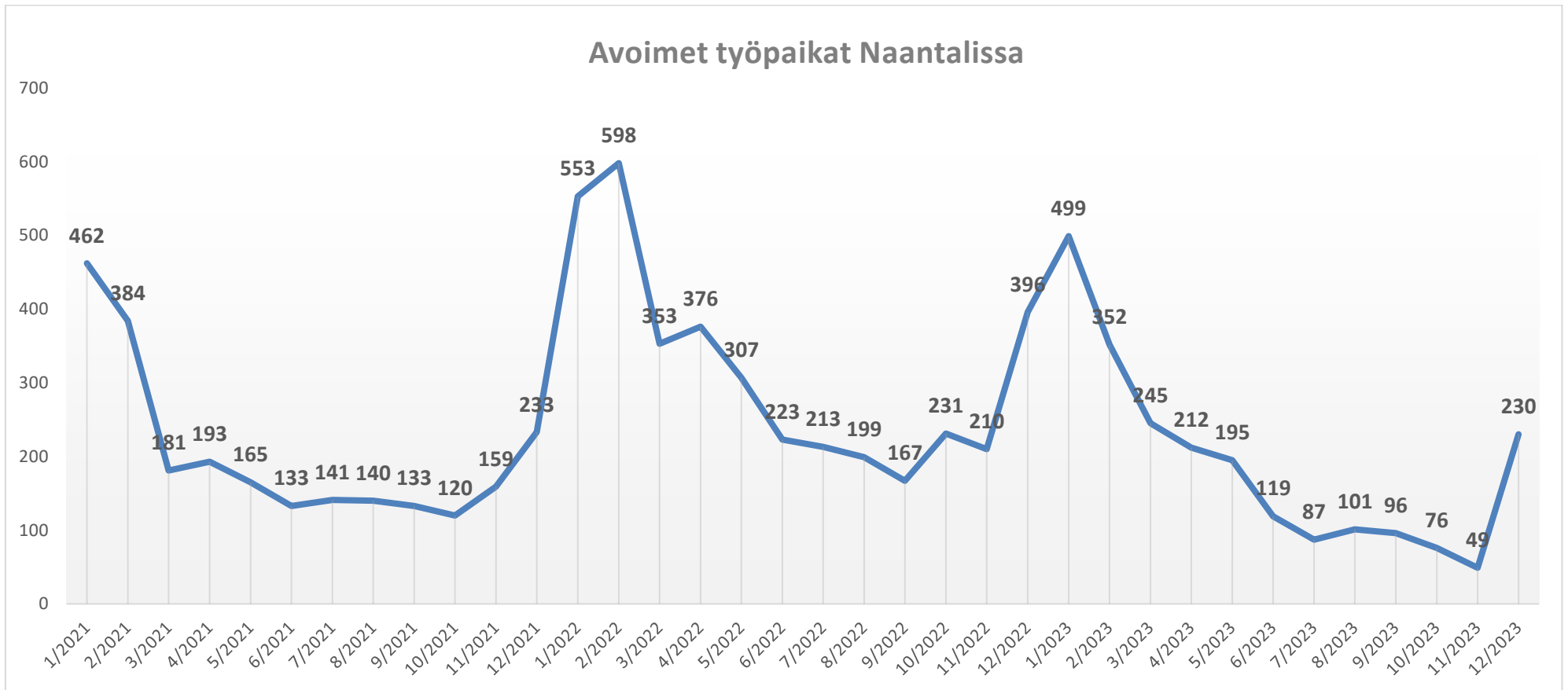
Koronapandemian alettua nuorisotyöttömyys kasvoi merkittävästi, mutta kääntyi laskuun jo kesäkuun 2020 jälkeen. Pitkän aikavälin trendi nuorisotyöttömyyden osalta on ollut laskeva vuoden 2022 loppuun saakka. Vuoden 2023 aikana nuorten työttömien määrä on heilahdellut suhteellisen paljon, eikä aiempien vuosien laskevaa trendiä ole havaittavissa. On kuitenkin huomattava, että nuorten työttömien absoluuttinen määrä on kohtalaisen pieni, mikä vaikuttaa siihen, että pienenkin määrän työllisyystilanteen muutokset vaikuttavat suhteellisesti tarkasteltuna suurilta.

Avoimet työpaikat

Työvoiman kysyntä on ollut vuonna 2023 merkittävästi maltillisempaa kuin edeltävänä vuonna. Vuonna 2022 avoimia työpaikkoja on ollut keskimäärin 319 kpl kuukaudessa ja vuonna 2023 keskimäärin 188 kpl. Vuoden 2023 jokaisena kuukautena avoimia työpaikkoja on ollut merkittävästi vähemmän kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Marraskuussa 2023 Naantalissa oli avoimia työpaikkoja peräti 77 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Avointen työpaikkojen määrä on laskenut radikaalisti koko maakunnassa.

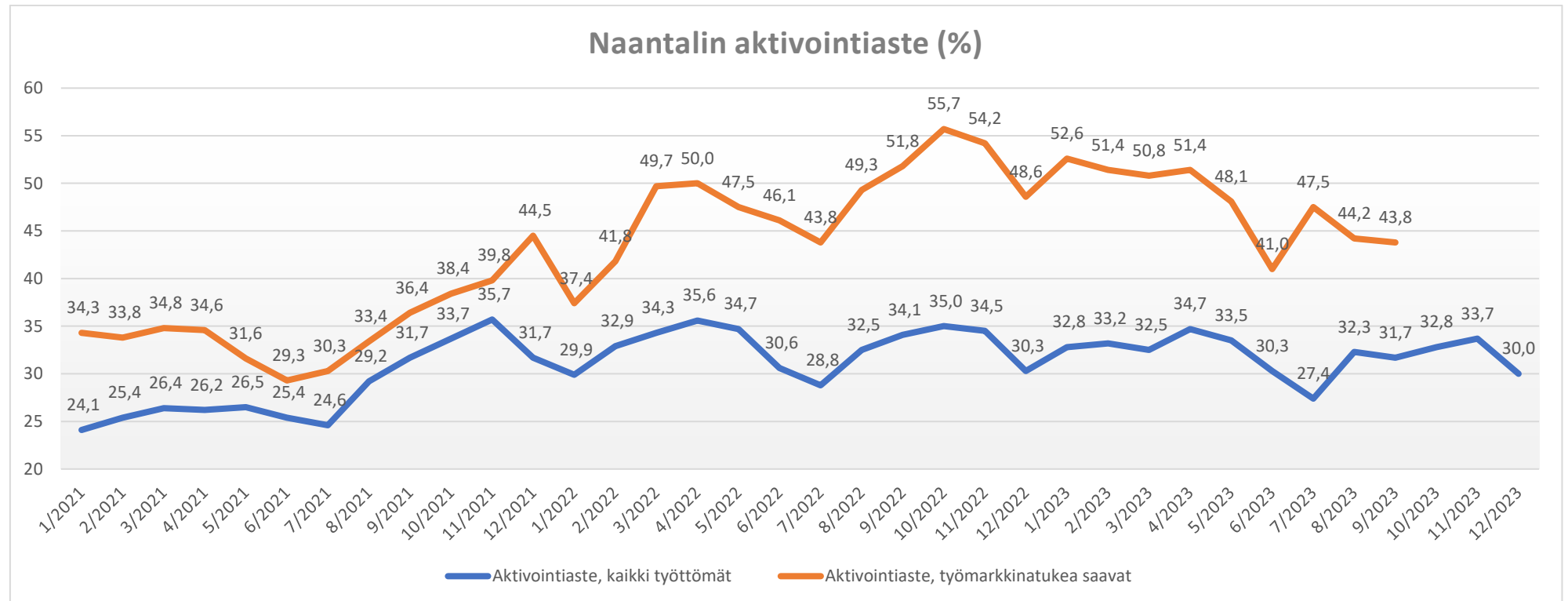
Naantalille on tyyppistä, että avointen työpaikkojen määrä kasvaa merkittävästi vuoden vaihteessa, jota seuraa äkillinen lasku. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että Naantaliin palkataan runsaasti työntekijöitä kesäkaudeksi ja rekrytointi näihin työpaikkoihin alkaa jo vuoden vaihteessa.

Aktivointiaste

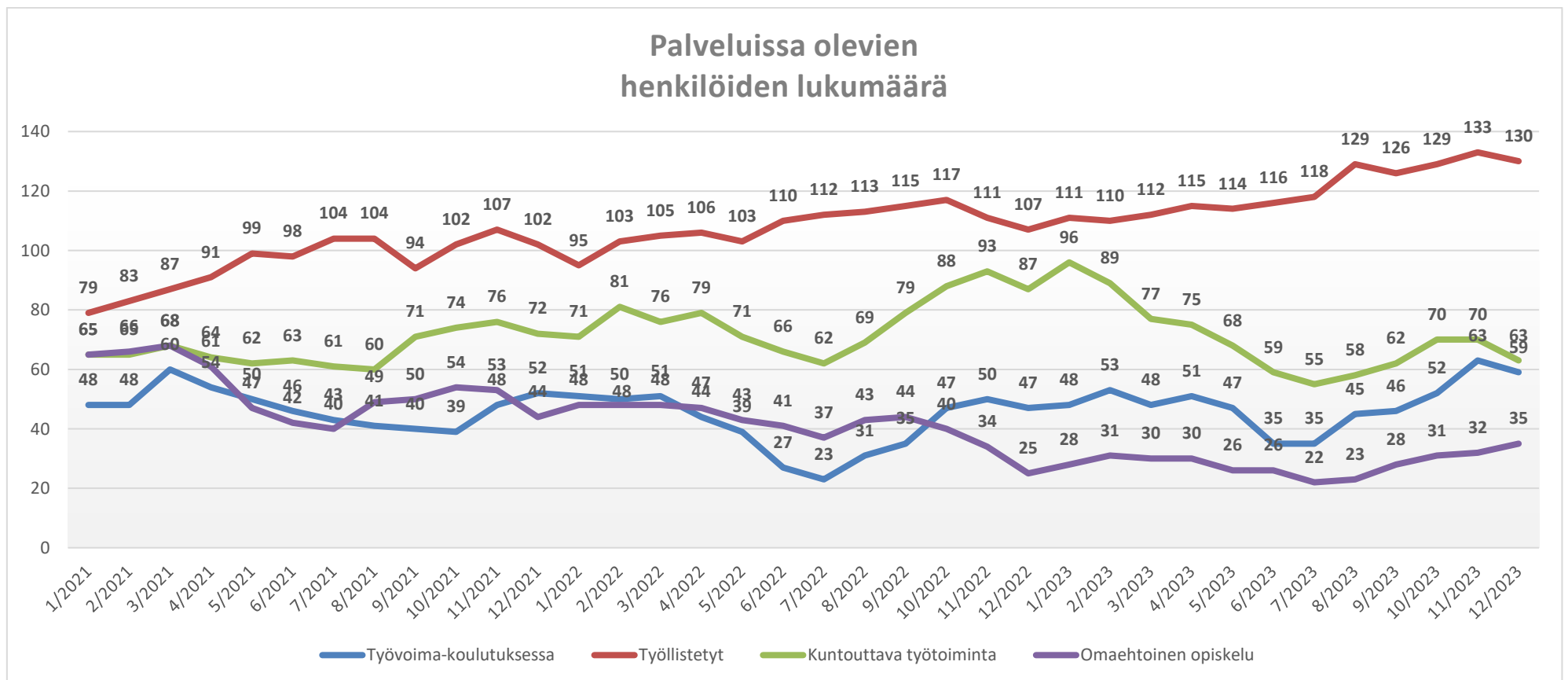
Aktivointiaste kertoo niiden työttömien osuuden, jotka osallistuvat työllistymistä edistäviin palveluihin. Työmarkkinatukea saavien aktivointiaste on merkityksellinen työmarkkinatuen kuntaosuuden kannalta, koska kuntaosuutta ei makseta henkilöistä, jotka osallistuvat työllistymistä edistäviin palveluihin (korkeampi aktivointiaste tarkoittaa alhaisempaa kuntaosuutta). Työmarkkinatukea saavien aktivointiasteen trendi on isossa kuvassa ollut nousussa vuoden 2021 alusta alkaen, mutta trendi on kääntynyt selvästi laskevaksi vuoden 2022 lopulla. (Syyskuu on tuorein saatavilla oleva tilastotieto.)

Aktivointiaste, jossa huomioidaan kaikki työttömät (ei vain työmarkkinatukea saavat), on kehittynyt tasaisemmin. Vuonna 2021 aktivointiaste nousi selvästi marraskuuhun saakka, mutta tästä eteenpäin kovin merkittäviä muutoksia ei ole tapahtunut. Kaikkien työttömien aktivointiaste on tyypillisesti selvästi alhaisempi kuin pelkästään työmarkkinatukea saavien, koska työmarkkinatukea saavat ovat yleensä olleet pitempään työttöminä kuin ansiosidonnaista tai peruspäivärahaa saavat työttömät. Pitempään työttömänä olleet osallistuvat yleisemmin työllistymistä edistäviin palveluihin, kuin lyhyemmän ajan työttömänä olleet.

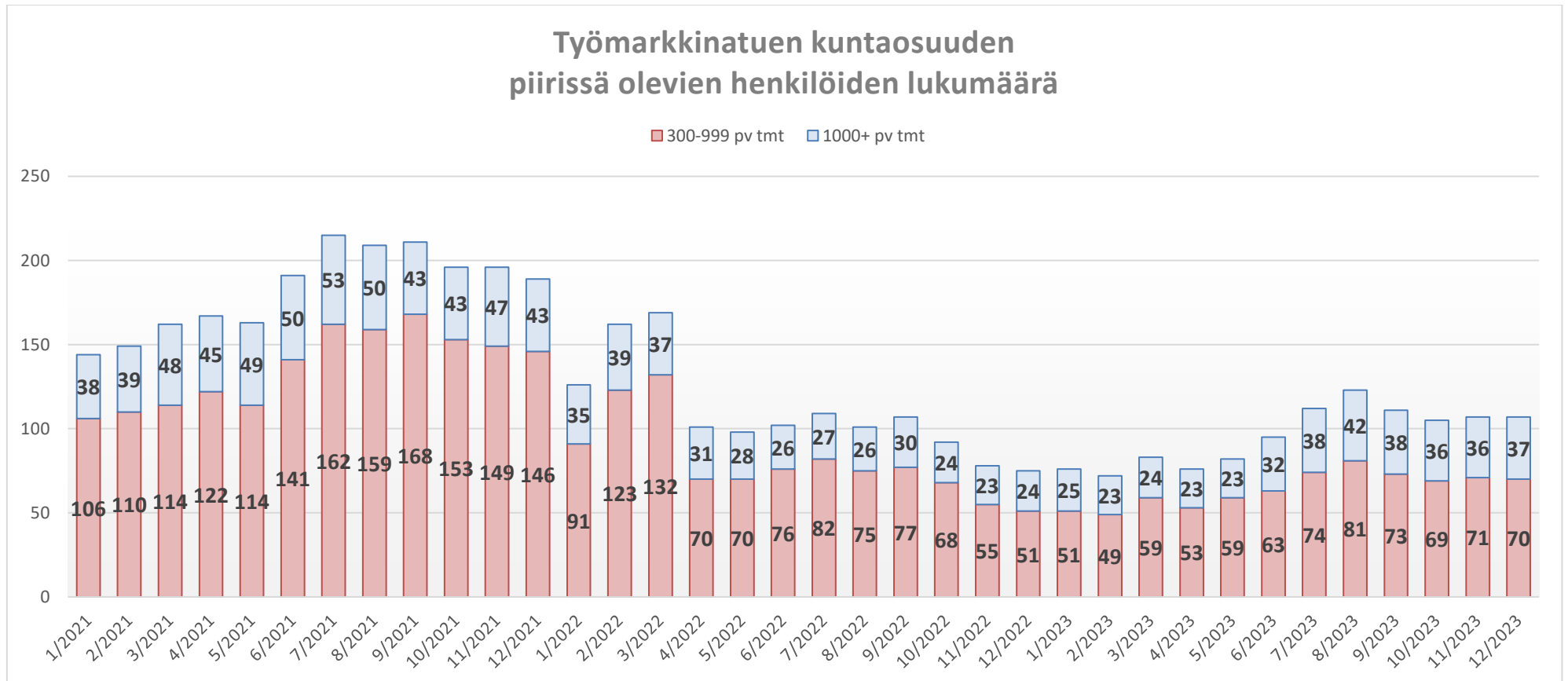
Työllistymistä edistävissä palveluissa olevien lukumäärä

Alla olevassa kuviossa on kuvattu työllistämistä edistäviin palveluihin osallistuvien naantalilaisten työttömien lukumäärä neljässä yleisimmässä palvelussa (työllistetty palkkatuella, kuntouttava työtoiminta, työvoimakoulutus ja omaehtoinen opiskelu). Työllistettyjen määrän pitkän ajan trendi on ollut melko tasaisesti nouseva. Omaehtoinen opiskelu on menettänyt suosiotaan vuoden 2021 alkuun verrattuna, mutta vuoden 2023 loppupuolella omaehtoinen opiskelu on lisääntynyt maltillisesti. Työvoimakoulutuksiin osallistuneiden määrä on ollut viime vuosina kohtalaisen tasaista, joskin näidenkin käyttö on maltillisesti lähtenyt kasvuun vuoden 2023 loppupuolella. Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärän pitkän aikavälin trendi oli nouseva aina vuoden 2022 loppuun saakka, mutta tämän jälkeen trendi on ollut selvästi laskeva. Etenkin keväällä 2023 kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä laski huomattavasti.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden piirissä olevien lukumäärä

Työmarkkinatuen kuntaosuuden piiriin kuuluvat ne työttömät, joille on maksettu työmarkkinatukea vähintään 300 päivää, eivätkä osallistu yhteenkään työllistymistä edistävään palveluun. Kunta maksaa näiden henkilöiden työmarkkinatuesta 50 % (300-999 päivää työmarkkinatukea saaneet) tai 70 % (vähintään 1000 päivää työmarkkinatukea saaneet). Koronapandemian aikana osalla yrittäjistä oli (tietyin ehdoin) oikeus työmarkkinatukeen. Tämä oikeus päättyi 28.2.2022 ja yrittäjät jäivät pois kuntaosuuden piiristä vuoden 2022 huhtikuun alusta alkaen (vaikutus näkyy vasta huhtikuussa, koska työmarkkinatukea maksetaan takautuvasti). Huhtikuun 2022 jälkeen kuntaosuuden piirissä oli Naantalissa poikkeuksellisen vähän henkilöitä. Vuodenvaihteessa 2022-2023 kuntaosuuden piirissä oli alle 80 henkilöä. Ennen vuotta 2022 alle 100 henkilön määrään on päästy vain kahtena kuukautena, vuonna 2017 (Kelan tilastotieto alkaa vuodesta 2015). Vuoden 2023 keväällä työmarkkinatuen kuntaosuuden piirissä olevien henkilöiden määrä kasvoi. Kasvu pysähtyi syksyllä, jonka jälkeen henkilömäärä on ollut tasainen, hieman yli 100.

Työmarkkinatuen kuntaosuus

Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi koronapandemian johdosta huomattavasti vuosina 2020 ja 2021. Keväällä 2022 Naantalin kuntaosuus laski merkittävästi ja koko vuoden kuntaosuus (503 000 €) oli peräti 42 % pienempi kuin vuonna 2021. Keväällä 2023 kuntaosuus lähti selvään nousuun. Heinäkuun jälkeen kuntaosuus kääntyi laskuun, jääden kuitenkin selvästi alkuvuotta korkeammalle tasolle. Vuoden 2023 kuntaosuus (523 000 €) oli noin 20 000 € suurempi kuin edeltävänä vuonna. (Vuoden 2022 alussa työmarkkinatuen kuntaosuuden piiriin kuului työttömien lisäksi myös koronapandemian johdosta tilapäisesti työmarkkinatukeen oikeutettuja yrittäjiä. Mikäli yrittäjien osuus jätetään huomiotta, työmarkkinatuen kuntaosuus vuonna 2022 olisi ollut 465 000 €. Vertailukelpoisesti vuoden 2023 kuntaosuus olisi näin ollen 58 000 € suurempi kuin vuonna 2022.)

